

Eit meldingsark frå

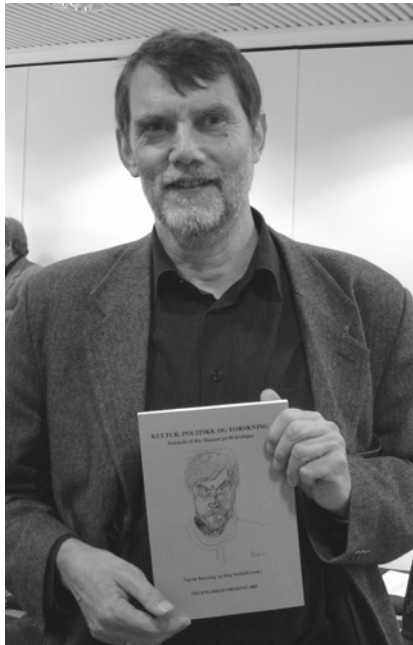
Institutt for kultur- og humanistiske fag<http://www.hit.no/af/kh/>

Avdeling for allmenne fag, Høgskolen i Telemark

Ansv. red.: Kristian Hanto
Bladfyk: Øyvind T. Gulliksen

Professor Per Mangset 60 år

I fjorten dagar til ende har vener og kollegaer feira Per Mangset i høve 60-årsdagen midt i oktober. Det tok til med kakefeiring med kollegaer og masterstudentar på ekskursjon til



Hanaholmen i Finland, heldt fram med jubileumsseminar i regi av Senter for kultur- og idrettsstudiar fredag 22. oktober, og enda -- så langt -- med blomar og kake mellom institutt- og avdelingskollegaer måndag 1. november.

Ved starten av jubileumsseminaret kunne Telemarkforskning ved direktør Karl Gunnar Sanda overrekke den store overraskinga til jubilaranten -- eit festskrift på over 300 sider med bidrag frå forskingskollegaer

frå heile Norden. Alle medverkande hadde greidd å halde tett om boka, og både utgjevaren Telemarkforskning, redaktørane og forfatarane kunne registrere ein svært overvelda og målbinden jubilarant ved overrekkinga.

Kring 75 publiserte arbeid har vår internasjonalt kjende forskar i kulturpolitikk levert gjennom dei siste tretti åra. Sjølv kjenner han seg slett ikkje gammal, kunne han fortelje oss sist måndag, og er full av vidare planar og prosjekt.

Innholdet i festskriftet speglar att Pers forskningsinteresser. Artiklane behandlar kultur-, idretts- og utdanningspolitiske emne. Festskriftet blir innleidd med ein artikkel om Per Mangset som forskar, forskingsentreprenør og nettverksbyggjar, og blir avslutta med ein bibliografi. I fyrste del blir fokus sett på forskingsstrategiar på kulturfeltet. Her blir kulturforskaren sin relasjon til forskingsobjektet diskutert, og ulike sider ved evalueringar av kulturpolitiske tiltak. I andre del blir dei argument analysert som blir bruka eller kan bli bruka for å grunngje den offentlege politikken på kultur- og idrettsfeltet. Tredje del tar for seg forholdet mellom kulturpolitikken og straumdrag i samtidskulturen. I fjerde del blir det fokusert på politiske modellar i kultur-, idretts- og utdanningspolitikken, delvis gjennom komparative analysar.

Festskriftet er redigert av Sigrid Røyseng og Dag Solhjell. Forfatarar er utom desse Georg Arnestad, Ellen K. Aslaksen, Eli Presterud Astad, Nils Asle Bergsgard, Trine Bille, Svein Bjørkås, Erik Fossåskaret, Åsne W. Haugsevje, Merja Heikkinen, Anita Kangas, Jørn Langsted, Anne H. Lorentzen, Marte Mangset, Vidar Ringstad, Hillmar Rommetvedt, Dorte Skot-Hansen, Jan Ove Tangen og Geir Vestheim.

Festskriftet kan tingast frå Telemarkforskning - Bø.

Tranberg avlivar mytar om telemarkingane

I ein flott artikkel i årets *Telemark Historie* (kjem i desember) skriv 1. am. Anna Tranberg om forholdet mellom prest og allmuge i Vest-Telemark på 16- og 17-hundretalet.

Det Tranberg gjør er faktisk å dekonstruere ein del av kyrkjarahistoria vår, utan at ho brukar det omgrepet. Kva var det som var særmerkt for forholdet mellom prest og allmuge i Vest-Telemark på denne tida? Det var ikkje teologi, ikkje levereglar, ikkje *Confessio Augustana*, men det var pengar. Basis -- det konkrete -- var viktigare enn overbygning -- det abstrakte. Når lokalfolket betalte avgifter direkte til presten, gjaldt det å få avtala om presteløn så låg som råd. Løna var ein



del av forhandlingane ved tilsetting. Representantar frå allmugen forsøkte då å sette løna så lågt som mogleg. Presteløna var ikkje sentralt regulert før langt ut på 1800-talet.

Var presten lite ivrig på å krevje inn løna si, så blei han godteken og høgt verdsett. Tranberg syner at presten då kunne vere både drikkfeldig og usømeleg. Som eit døme i så måte peikar ho på dansken Henrik Berg, som var prest i

Fyresdal i over tjue år (1746–1769). Berg fikk barn med tenestejenter og skipa til reine drikkelag i prestegarden, men han let humla suse og han slurva med å drive inn presteløna. Difor klagar folk ikkje på han, dei verna om han.

Som kontrast i Tranbergs forteljing står Thomas Bloch, som var prest i Fyresdal i 45 år (1672–1717). Han hadde sikkert både moral og teologi i orden, men han låg i stadig strid med allmugen om løn. Bloch stemna jamvel sokneborn for retten på grunn av manglande innbetalningar. Han blei ikkje lika.

Tranberg hevdar at det sentrale i forholdet mellom prest og allmuge i Vest-Telemark på denne tida "var neppe moral, men innflytelse, makt og økonomi". Det er den første myten ho punkterer. Den andre er idéen om at telemarkingar skal ha vore spesielt stridbare i sine oppgjør med prestar. Det var dei ikkje, men prestane i Vest-Telemark blei løna etter eit temmeleg vilkårleg lokalt avgiftssystem, som stundom førte til uro.

Dei som driv kyrkjarahistorisk granskning i hovudstaden bør merke seg denne artikkelen. Ny innsikt kjem stadig frå forskning ute i distrikta.

Tjuande kandidaten frå Masterstudiet

Tal på uteksaminerte kandidatar frå masterstudiet i kulturstudiar har nett passert tjue. Dette studiet tok opp dei første studentane hausten 1999, og den første ferdige cand. philol.'n blei uteksaminert våren 2001. Sidan har ei rad studentar tatt teorikursa på masterstudiet. Stadig fleire er også etter kvart blitt ferdige med avhandlinga.

Til nå er det levert avhandlingar om emne som til dømes kultursponsing, arketypar hos Vesaas, kultur og helse, ekst-

remt friluftsliv, Astrid Lindgrens forfatterskap, kunsten og det vulgære, Big Brother, kulturvernideologier, kultursynet hos Kjartan Fløgstad, hardcore-punkrock -- og kjønn og jazz.

Kandidat nr 20, **Siri Siger**, forsvare mandag 5. oktober - med glans - avhandlinga si "Internasjonal formidling av norsk billedkunst". Fleire kandidatar står nå klar til å avslutte. Så langt har kandidatane fått tittelen "cand. philol. i kulturstudiar". Men frå våren 2005 vil dei første med tittelen "master i kulturstudiar" bli uteksaminert frå Institutt for kultur- og humanistiske fag.

Nytt fra direktør Peter Fjågesund i York

I sommer dro Peter Fjågesund med familie til Det norske studiesenteret ved Universitetet i York, England. Fjågesund har permisjon fra engelskfaget hos oss for å være i York som Studiesenterets direktør dette skoleåret. Vi spør:



- *Har Kvalitetsreformen fått konsekvenser for Studiesenteret?*

- Våre tilbud er som før. Vi har både korte kurs på én og to uker, samt semesterkurs. Med hensyn til de korte kursene har vi fullt program for innværende studieår, og studenttallet på halvårs- og årsstudier rundt i Norge ser ut til å ha gått

opp denne høsten. Fordypningsstudiet er noe mer usikkert i og med at mellomfaget som eget halvårsstudium vel er på vei ut. I høst klarte vi ikke å fylle kvoten helt opp, men vi håper å nå frem til flere med informasjon om denne helt unike sjansen til å studere engelsk for en ytterst rimelig penge ved et av Englands aller beste universiteter. En av dem som tok engelsk grunnfag hos oss i Bø i vår er student her i York i høst.

- *Hvordan er utsiktene til Studiesenteret framover?*

- De er veldig gode. Vi vurderer hele tiden nye satsningsområder, og tilknytningen til University of York gir fantastiske muligheter. Utgangspunktet for virksomheten er det behovet som til enhver tid finnes ved norske universiteter og høyskoler, og vi vurderer hele tiden om vi kan få på bena et bredere tilbud på fordypnings- og MA-nivå. I tillegg er det opplagt muligheter innen stabskurs av forskjellige slag.

- *Får du tid til egen forskning i York?*

- Stillingen min her er i utgangspunktet rent administrativ, men med litt kveldsinnsats får jeg faktisk skrevet litt også. Jeg har gjort ferdig et utkast til en artikkel om D. H. Lawrences mottagelse i Norge, som jeg skal legge frem på en konferanse i Bamberg i desember -- med reisestøtte fra IKH! Jeg har også mer om Lawrence under planlegging. I flere år har jeg hatt lyst til å oversette Lawrences storroman *The Rainbow* fra 1915 til norsk, og nå er jeg i gang! Tiden får vise hvordan det går, og om jeg får et forlag med på å gi den ut. Arbeidet er langt fra enkelt, men gøy likevel!

Hilde Henriksen Waage med forelesning om konflikten i Midt-Østen

Torsdag 14. oktober foreleste historiker og forsker Hilde Henriksen Waage om konflikten i Midt-Østen for en altfor liten, men interessert forsamling av studenter, ansatte og folk fra bygda. I et medrivende og svært interessant foredrag trakk hun opp den historiske bakgrunnen for konflikten mellom Israel og palestinerne. "Hvorfor blir det ikke fred i Midt-Østen?" var Waages oppgitte emne. Svaret søkte hun i den urett som palestinerne har blitt utsatt for helt siden opprettelsen av staten



Israel i 1948. Maktforholdet mellom de to partene i konflikten er og har vært helt asymmetrisk, noe som har resultert i at palestinerne ikke har kunnet forhindre okkupasjon og israelske bosettinger. Nå er konflikten fastlåst, og en to-statsløsning er nærmest umulig, fastslo Waage. Konklusjonen var at det finnes ingen fred i sikte.

Forelesningen var eksempel på god folkeopplysning, og kvelden ble en ny bekreftelse på at vi trenger fora der vi

kan holde den akademiske og faglige diskusjonen levende, og knytte kontakter med omverdenen. Arrangementet var et samarbeid mellom Bø Kvinneforum og Institutt for kultur- og humanistiske fag.

Faglunsj (akademisk dagverd) hausten 2004

Faglunsj er i gang att, og blir halde i romet ved sidan av personalkantina på mandagar frå kl. 12.00 til 13.00

Måndag 1. november fortalte **Kjetil Jakobsen** om "Maktas selvframstillinger gjennom 1000 år: Mont-St.Michel som kloster, grensefestning, politisk fengsel, forbedringsanstalt, kulturmonument, turistattraksjon og miljøpark".

Så følger desse emna:

Måndag 15. nov.: **Ingrid Skjerdal**: "Eufemia-visa om Flores og Blanzeflor - en pilgrimsferd mot kjærlighet og frelse".

Måndag 29. nov.: **Dag Solhjell**: "Den første kunstpolitiske debatt i Norge. Statsråd og filosof Niels Treschow i konflikt med kunstskelesekretær og kommende slottsarkitekt Hans D. Linstow om betydningen av kunst og kunstskele i 1820".

Legg inn gebisset, ta med nista og kom!

Masterstudiet i kulturstudiar:

Fagtradisjoner og ny tverrfaglighet Seminar om diskursanalyse

Tidspunkt: Tirsdag 09.11.2004.

Sted. Auditorium 5-224. Høgskolen i Bø.

Program:

- | | |
|-------|--|
| 9.30 | Velkommen ved Ellen Schruppf |
| 10.00 | Eli Glomnes. Tekst og diskurs |
| 11.00 | Erling Sandmo. "O! skønne Videnskab, O! søde Musik!": Den musikalske diskursen i Danmark-Norge på 1700-tallet. |
| 12.00 | Lunsj |
| 12.45 | Pål Augestad. "Et rom fylt av sunne og usunne retter". Diskurser om kosthold. |
| 13.45 | Finn Olstad. Diskurs og historie -- en nølende kommentar |
| 14.45 | Kaffe |
| 15.00 | Kjetil Jakobsen. Dukkehjemmet sprekker. Diskursanalytisk perspektiv på Ibsens drama. |
| 16.00 | Ole M. Høystad og Kjetil Jakobsen. Oppsummering. Kulturstudier og diskursanalyse |
| | Alle er velkomne. |